SAMENVATTING

In deze voorstudie geven we invulling aan het begrip 'meer duurzame varkensvleesproduktie'. Centraal staat de vraag hoe kan worden gemeten of de produktie meer duurzaam is, en wat globaal de normen zijn voor duurzamer geproduceerd varkensvlees dat op de markt kan worden gebracht. We geven ook antwoord op de vraag in hoeverre zulke normen haalbaar zijn voor varkenshouders. Het Produktschap Vee en Vlees wil mede op basis van dit onderzoek besluiten welke initiatieven voor een duurzamere varkensvleesproduktie het Produktschap wil stimuleren.

We beoordelen de duurzaamheid van de produktie aan de hand van criteria voor milieuthema's en dierenwelzijn. In tabel 1 zijn de criteria weergegeven. Waar mogelijk hebben we bestaande criteria gebruikt, in andere gevallen hebben we nieuwe criteria ontwikkeld.

Tabel 1: Criteria waarmee duurzaamheid van produktie is te beoordelen

thema	criterium
vermesting	fosfaatoverschot per eenheid produkt
verzuring	berekende ammoniakemissie per eenheid produkt
energieverbruik	verwarmingsbrandstoffen en elektriciteit per eenheid produkt indirect energieverbruik via voerverbruik
zware metalen	aanvoer per eenheid produkt
dierenwelzijn	checklist met (versneld in te voeren) eisen van het Varkensbesluit en toetsing op het vóórkomen van stressymptomen

Voor elk criterium zijn normen vastgesteld waaraan duurzamere vleesproduktie moet voldoen. Deze normen hebben we afgeleid van overheidsdoelstellingen en zijn beoordeeld op technische haalbaarheid. We schatten dat 15% tot 20% van de bedrijven aan de normen kan voldoen, waarbij op alle milieuthema's flinke milieuwinst wordt geboekt. Het gaat om bedrijven met een uitstekend management op allerlei terreinen. Of verbeteringen op het gebied van dierenwelzijn haalbaar zijn, is wegens gebrek aan gegevens moeilijker aan te geven.
Bedrijven met goede resultaten op de thema's vermesting en energieverbruik boeken ook financieel voordeel. Een beperkt deel van de bedrijven zal op korte termijn investeren in emissie-anne stallen. Ze investeren met name om in aanmerking te komen voor een vergunning. Het is moeilijk om te schatten welke kosten gemaakt moeten worden om te voldoen aan de normen voor het criterium dierenwelzijn. Enige kosten en inspanningen van de varkenshouder voor een goede diergezondheid zijn billijk.

Uit het onderzoek blijkt dat kan worden voldaan aan de voorwaarden voor het op de markt brengen van varkensvlees met een milieuplus. Een milieukeur is een geschikt middel om erkenning in de markt te krijgen. Om een meer duurzame varkenshouderij te stimuleren verdient het dan ook aanbeveling te starten met het ontwikkelen van een milieukeur voor varkensvlees.